

22. januar 2024

Notat vedr. samarbejde mellem Røde Kors og regionerne

Røde Kors styrker borgernes trivsel, sundhed og tryghed på sygehuse og i eget hjem. Der er et stort potentiale i at styrke samarbejdet mellem sundhedsvæsenet og civilsamfundet yderligere for bl.a. at forebygge ulighed i sundhed og nå flere, hvorfor Røde Kors i dette notat vil give et indblik i hvilke indsatser, vi allerede samarbejder med sundhedsvæsenet om, og som i fremtiden kan udbredes yderligere.

Røde Kors har i alt 40.000 frivillige, der støtter udsatte borgere i alle regioner, og Røde Kors er også til stede på størstedelen af landets hospitaler med mange forskellige aktiviteter, ligesom vi politisk er repræsenteret i de regionale Udsatteråd.

De frivillige tilbyder både 1:1 – støtte og fællesskabsaktiviteter i form af korte og langvarige indsatser. Vi tilbyder også frivillige parathjælpere, der kan træde til med kort varsel og fx ledsage til sygehuset eller hjælpe med at købe mad, medicin mv. fx i forbindelse med en udskrivning.

Kort fortalt om eksisterende samarbejder mellem Røde Kors og regionerne:

Røde Kors har et mangeårigt godt samarbejde med regionerne på en lang række områder. Mest kendt er vi måske for vores frivillige patientstøtter, som er til stede på de fleste hospitaler i Danmark, hvor vi viser vej og drager omsorg for patienter og pårørende. Som patientstøtte er man enten på én eller flere afdelinger eller fungerer som frivillig guide ved en eller flere hovedindgange. I 2023 gav 910 frivillige omsorg og viste vej på hospitalerne til patienter mere end 775.000 gange.

Vågetjeneste og samarbejde med palliative teams

På det palliative område er vi også til stede på mange af afdelingerne på landets hospitaler, hvor vi våger ved døende på anmodning fra personalet og pårørende. I 2023 havde vi 1.585 frivillige vågere, der var til stede med nærvær i de sidste timer for 1.715 døende på enten sygehus, i eget hjem via hjemmeplejen eller på plejehjemmet. Sidste år var vi til stede på 27 sygehuse med vågetjenesten, og i de kommende år vil vi udbrede vågetjenesten til resten af landets sygehuse.

I Region Syddanmark har vi endvidere et samarbejde med de palliative teams, hvor frivillige er tilknyttet de palliative teams på de jyske hospitaler i regionen, så uheldeligt syge med et spinkelt netværk har mulighed for at få medmenneskelig støtte og aflastning fra en frivillig i den sidste periode af deres liv. Formålet med den frivillige støtte er at højne den syge og pårørendes livskvalitet, forebygge indlæggelser og aflaste de fagprofessionelle for omsorgsopgaver, de ikke skal imødekomme. Vi ser et stort potentiale i at nå ud til flere afdelinger samt få et tættere samarbejde med de regionale palliative teams i de andre regioner.

Hjemløse og funktionelt hjemløse

Vi driver tre omsorgscentre i hhv. Region Hovedstaden, Syd og Midtjylland for hjemløse og funktionelt hjemløse, der bliver udskrevet fra hospitalet. Vi tilbyder 14 dages restitution med en varm seng, mad og rolige forhold, så de hjemløse kan komme sig ovenpå indlæggelsen. En hjemløs har 4-5 gange større risiko for at blive indlagt på hospitalet end resten af befolkningen. Flere udskrives direkte til gaden eller et herberg, og her er det svært at blive helt rask igen.

Et RCT-studie viser, at omsorgscentrene giver samfundsøkonomiske gevinster på op mod 80.000 kr. pr. hjemløs borger som følge af bl.a. færre genindlæggelser. Disse omkostninger overstiger langt hvad et ophold på et omsorgscenter koster. Af RCT-studiet fremgår det, at de fleste udgiftsposter ligger i regionen, og de største besparelser ligeledes findes under de akutte omkostninger, som også er regionale. I 2023 fik i alt 400 hjemløse et ophold på omsorgscentrene. Det svarer til en gevinstrealisering for samfundet på 32 millioner kroner årligt. Vi er ved at etablere flere omsorgscentre i samarbejde med Region Sjælland, Midtjylland (udvidelse og etablering af et yderligere) og Nord.

Psykiatrien

Vi samarbejder også i stigende grad med psykiatrien – f.eks. gennem fællesskabsaktiviteter på afdelinger, caféer og besøgsvenner på retspsykiatrisk. I samarbejde med kommuner, behandlingspsykiatrien og andre civilsamfundsaktører er vi i gang med at udbrede en præventiv indsats for mennesker med psykisk sygdom, der står for at skulle udskrives, eller som allerede er udskrevet, og som bor i egen bolig. Her tilbyder vi frivillige samværsvenner, som kan komme på besøg eller lave en aktivitet med den enkelte for at afhjælpe social isolation, ensomhed og forebygge en eventuel genindlæggelse. Ungdommens Røde Kors er desuden til stede med ungecaféer flere steder i landet i børne- og ungdomspsykiatrien.

Børnefamilier

På det helt tidlige stadie i livet støtter vi sårbare gravide og nybagte småbørnsfamilier i sårbare livssituationer i at få en tryk start på familielivet ved at tilbyde familierne 1:1 støtte fra en frivillig forældre-støtte. Indsatserne er koordineret i samarbejde med jordemødre på fødeafsnit. Vi har i Region Hovedstaden indgået samarbejdsaftaler med føde - og barselafsnit på Herlev/Gentofte Hospital, Amager/Hvidovre Hospital, Nordsjællands Hospital og Rønne Sygehus. På Nordsjællands hospital og Amager/Hvidovre har vi en fremskudt civilsamfundsfunktion, hvor vi er til stede på fødeafsnittet hver 14. dag, hvilket gør, at vi bedre sammen kan samarbejde med de fagprofessionelle og få tilbuddet bragt i spil til familierne.

Røde Kors netværk af parathjælpere

Røde Kors har et "parathjælper-netværk" med i alt 10.000 frivillige, der hjælper mennesker i udsatte positioner med tidsbegrænsede her-og-nu-opgaver som fx:

- Hverdagsopgaver man ikke selv kan varetage i en periode pga. sygdom, genoptræning eller lignende. Fx indkøb og afhentning af medicin eller en pakke.
- Tryghedsledsagelse. Fx til lægen, hospitalet eller andre aftaler.
- Små praktiske opgaver i hjemmet. Fx at hænge en hylde eller et billede op på væggen eller montere en lampe.

De primære årsager til, at en person henvender sig til Parat er pga. kronisk sygdom og handicap (ca. 25 pct.), social sårbarhed (ca. 20 pct.) og aldersbetinget sårbarhed/psykisk sårbarhed (begge ca. 12 pct.). Røde Kors Parat er formidlet bredt til alle regioner og sygehuse, ligesom vi har formidlet den særlige indsats, "Et Godt Stik" (vaccinationshjælpelinje) til regioner, hospitaler og almen praksis.